II

(Незаконодателни актове)

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2021/736 НА КОМИСИЯТА

от 4 май 2021 година

за предоставяне на възможност на Полша да разреши употребата на биоциди, съставени от генериран на място азот, за опазването на културното наследство

(нотифицирано под номер C(2021) 3014)

(само текстът на полски език е автентичен)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди ([1]), и по-специално член 55, параграф 3 от него,

след консултация с Постоянния комитет по биоцидите,

като има предвид, че:

(1) В приложение I към Регламент (ЕС) № 528/2012 са посочени активните вещества с по-благоприятен профил от гледна точка на околната среда или здравето на човека или животните. Поради това за продуктите, съдържащи тези активни вещества, може да бъде издадено разрешение по опростена процедура. Азотът е включен в приложение I към Регламент (ЕС) № 528/2012 при посочено ограничение, че се използва в ограничени количества в готови за употреба бутилки.

(2) Азотът е одобрен като активно вещество за употреба в биоциди от продуктов тип 18 — „Инсектициди“, по силата на член 86 от Регламент (ЕС) № 528/2012 ([2]). Одобрените биоциди, съставени от азот, са разрешени в няколко държави членки и се доставят в газови бутилки ([3]).

(3) Азотът може да се генерира и на място, от околния въздух. Понастоящем генерираният на място азот не е одобрен за употреба в Съюза и не фигурира в списъка в приложение I към Регламент (ЕС) № 528/2012, нито в списъка на активните вещества, включени в програмата за преглед на съществуващите активни вещества в биоциди, посочен в приложение II към Делегиран регламент (ЕС) № 1062/2014 на Комисията ([4]).

([1]) ОВ L 167, 27.6.2012 г., стр. 1.

([2]) Директива 2009/89/ЕО на Комисията от 30 юли 2009 г. за изменение на Директива 98/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета с цел включване на азота като активно вещество в приложение I към нея (ОВ L 199, 31.7.2009 г., стр. 19).

([3]) Списъкът на разрешените продукти е на разположение на адрес: https://echa.europa.eu/fr/information-on-chemicals/biocidal-products.

([4]) Делегиран регламент (ЕС) № 1062/2014 на Комисията от 4 август 2014 г. относно работната програма за системно проучване на всички съществуващи активни вещества, съдържащи се в биоциди, посочени в Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 294, 10.10.2014 г., стр. 1).

(4) На 26 ноември 2020 г. Полша подаде заявление до Комисията съгласно член 55, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 528/2012 за дерогация от член 19, параграф 1, буква а) от същия регламент с искане да ѝ бъде позволено да разреши употребата на биоциди, съставени от азот, генериран на място от околния въздух, за опазването на културното наследство („заявлението“).

(5) Културното наследство може да бъде увредено от множество вредни организми — от насекоми до микроорганизми. Присъствието на тези организми не само може да доведе до унищожаването на самите стоки, представляващи културни ценности, но и крие риск вредните организми да се разпространят и върху други намиращи се в близост предмети. При липса на подходящо третиране предметите може да бъдат необратимо увредени, с което културното наследство да бъде изложено на сериозен риск.

(6) Генерираният на място азот се използва за създаване на контролирана атмосфера с много ниска концентрация на кислород (аноксия) в постоянни или временни запечатани палатки или камери за третиране с цел борба с вредните организми по предмети на културното наследство. Азотът се отделя от околния въздух и се изпомпва в камерата/палатката за третиране, където азотното съдържание на атмосферата се увеличава до приблизително 99 % и в резултат кислородът почти напълно се изчерпва. Влажността на азота, изпомпван в зоната за третиране, се определя според изискванията за предмета, който трябва да бъде третиран. Вредните организми не могат да оцелеят в създадените в камерата/палатката за третиране условия.

(7) Съгласно представената от Полша информация употребата на генериран на място азот изглежда е единствената ефективна техника за борба с вредни организми, която може да се използва за всички видове материали и комбинации от материали, налични в културните институции, без да се променят макроскопичните и молекулярните свойства на предметите. Третирането може да се извършва при стайна температура, не оставя остатъци върху обектите и може да се извършва в музеи и в исторически сгради, без да се преместват колекциите.

(8) Методът на аноксия или модифицирана/контролирана атмосфера е сред изброените в стандарт EN 16790:2016 „Опазване на културното наследство. Интегрирано управление за борба с вредителите (IPM) за защита на културното наследство“, като в описанието в този стандарт се посочва, че за създаване на аноксия „най-често се използва“ азот.

(9) Съществуват и други техники за борба с вредните организми, като например третиране с термичен шок (високи или ниски температури). Освен това за тази цел могат да се използват и биоциди, съдържащи други активни вещества. Според Полша обаче всяка от тези техники има своите ограничения по отношение на вредите, които могат да настъпят за определени материали при третирането.

(10) Според информацията в заявлението третирането с термичен шок (чрез замразяване или излагане на високи температури) оказва нежелан ефект върху няколко вида материали. Обработката при ниска температура не е подходяща за редица предмети, включително маслени и акрилни картини върху платно, ранни фотографски материали, особено фотографски плаки, комбинации от дърво и метал или стъкло. Освен това е необходимо предметите да бъдат преместени във фризери, тъй като няма възможност за третиране на място, а големите обекти не винаги се побират във фризерите.

(11) Обработката при висока температура не е подходяща за редица материали, включително и за много полимери и восък, както и за етнографски предмети, съдържащи кожа.

(12) Както е посочено в заявлението, поради техния профил на опасност други активни вещества рядко се използват в културни институции. След обработка с тези вещества остатъчните количества върху обработените предмети може постепенно да бъдат изпуснати в околната среда, което представлява риск за здравето на човека. Освен това тези вещества могат да реагират с материалите в предметите на културното наследство, причинявайки необратими изменения, по-специално по отношение на тяхната повърхност.

(13) Съгласно информацията в заявлението употребата на азот в бутилки не е подходяща алтернатива за културните институции, тъй като поражда практически затруднения. Ограничените количества в бутилките изискват често транспортиране и наличие на отделно съоръжение за складиране. Третирането с азот в бутилки би довело също така до високи разходи за културните институции.

(14) Ако се изисква културните институции да използват няколко техники за борба с вредните организми — всяка от които подходяща само за конкретни материали и предмети — вместо само една техника, която вече се използва и е подходяща за всички материали, това би довело до допълнителни разходи за културните институции и би усложнило постигането на заложената в техните планове за интегрирано управление за борба с вредителите цел за преустановяване на употребата на по-опасни активни вещества. Освен това изоставянето на съоръженията и оборудването, вече придобити за аноксията, създадена от генериран на място азот, би представлявало загуба на предишни инвестиции.

(15) Обсъжданията във връзка с евентуална дерогация съгласно член 55, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 528/2012 по отношение на генерирания на място азот се проведоха по време на няколко заседания ([5]) на компетентните органи по биоцидите в рамките на експертната група на Комисията, проведени през 2019 г.

(16) Освен това, по искане на Комисията, след първото подобно заявление от Австрия за дерогация за продукти, съставени от генериран на място азот, Европейската агенция по химикали проведе обществена консултация по заявлението, което даде възможност на всички заинтересовани страни да представят своите становища. По-голямата част от получените 1487 коментара бяха в подкрепа на дерогацията. Много от представилите коментари лица подчертаха неудобствата на наличните алтернативни техники: третирането с термичен шок може да увреди някои материали; при употреба на други активни вещества върху артефактите остават токсични остатъци, които постепенно се изпускат в околната среда, а използването на азот в бутилки не позволява в зоната за третиране да се контролира относителната влажност, което е необходимо при третирането на някои материали.

(17) Две международни организации, представляващи музеи и обекти на културното наследство — Международният съвет на музеите и Международният съвет на паметниците и историческите обекти, заявиха намерението си да подадат заявление за включване на генерирания на място азот в приложение I към Регламент (ЕС) № 528/2012, с което ще се даде възможност на държавите членки да разрешават продукти, съставени от генериран на място азот, без да е необходима дерогация по силата на член 55, параграф 3 от посочения регламент. За осъществяването на оценка на такова заявление, за включването на веществото в приложение I към Регламент (ЕС) № 528/2012 и за получаването на разрешения за продуктите обаче е необходимо време.

(18) Заявлението сочи, че понастоящем в Полша няма подходящи алтернативи, тъй като всички алтернативни техники, които в момента са на разположение, са свързани с неудобства — било поради непригодността им за третиране на всички материали, или поради практически затруднения.

(19) Въз основа на всички тези аргументи е целесъобразно да се направи заключението, че генерираният на място азот е от съществено значение за опазването на културното наследство в Полша и че не съществуват подходящи алтернативи. Поради това на Полша следва да се предостави възможност да разрешава предоставянето на пазара и употребата на биоциди, съставени от генериран на място азот, за опазването на културното наследство.

(20) За евентуалното включване на генерирания на място азот в приложение I към Регламент (ЕС) № 528/2012 и за последващото разрешаване от държавите членки на продукти, съставени от генериран на място азот, е необходимо време. Поради това е целесъобразно да се разреши дерогация за срок, който би позволил завършването на съответните процедури,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

До 31 декември 2024 г. Полша може да разрешава предоставянето на пазара и употребата на биоциди, съставени от генериран на място азот, за опазването на културното наследство.

([5]) 83-то, 84-то, 85-о и 86-о заседание на експертната група на Комисията от представители на компетентните органи на държавите членки по въпросите на изпълнението на Регламент (ЕС) № 528/2012, проведени съответно през май 2019 г., юли 2019 г., септември 2019 г. и ноември 2019 г. Протоколите от заседанията са на разположение на адрес: https://ec.europa.eu/health/biocides/events_en#anchor0

Член 2

Адресат на настоящото решение е Република Полша.

Съставено в Брюксел на 4 май 2021 година.

За Комисията
Stella KYRIAKIDES
Член на Комисията